

והאלים

קמזכר
תשפ"ה

יושב

לע"נ יעקב זאב בן צבי

העלון נכתב על ידי: מנחם ריביץ

כאיש אחד

ביחד למספר אחד כולל, את בני שבט לוי ציווה הקב"ה לא להכניס למנין הכולל אלא להשאיר אותם רק במנין השבט בלבד. אבל למה נעשתה החלוקה הזאת? למה לא נכללו בני שבט לוי במנין הכולל של עם ישראל?

ולמרות שהשאלה היא שאלה שכבר עמדו עליה מפרשים רבים, הרה"ג ר' נתן צבי פינקל זצוק"ל אומר שמה שקשה היא לא העובדה שהם לא נמנו עם כל ישראל, אלא הציווי המפורש שלא למנות אותם. הוא אומר שמנין שבט לוי היה שונה, שם נמנו מבין חודש ומעלה בעוד בשאר השבטים נמנו רק מגיל עשרים. לכן, אי אפשר אחר כך למנותם ביחד כי זוהי לא אותה הספירה. אם כן, למה היה צריך ציווי מיוחד שלא לכלול אותם?

מביא הגרנ"צ פינקל את פירוש רש"י: "צפה הקב"ה שעתידיה לעמוד גזירה על כל הנמנים מבין עשרים שנה ומעלה שימותו במדבר אמר אל יהיו אלו בכלל לפי שהם שלי שלא טעו בעגל", ומבאר על פי זה שבאה התורה ללמד אותנו כי כאשר נגזרה הגזירה על הכלל כולו, אין היא חלה רק על אלו הראויים להיענש, אלא כל מי שנכלל באותו הכלל: עיר, ארץ או ציבור מסוים – הרי הוא בכלל הגזירה. לפיכך, אם היו בני שבט לוי נמנים במנין אחד עם כל ישראל, היו אף הם בכלל הגזירה למות במדבר. לכן ציווה הקב"ה למנות את שבט לוי בנפרד, וחזר על הציווי

כולם מכירים את הסיפור המפורסם הרה"ג ר' חיים קנייבסקי זצוק"ל, שכאשר למד על סימני הטהרה של החגב ורצה לראות במו עיניו איך ההלכות הכתובות נראות במציאות, משמים זימנו חגב שינחת על עדן החלון שלצידו. שר התורה בחן את החגב מקרוב, הסתכל על כל הסימנים וראה איך כל הפרטים מסתדרים עם הלימוד שזה עתה למד, וכשסיים לבחון את החגב, החגב פשוט עף משם.

לחגב, שהוא החרק היחיד שכשר לאכילה, יש תכונה מאוד מיוחדת. בתנאי מחיה רגילים, זאת חיה שחיה לבד, פעילה בעיקר בשעות הלילה ואוכלת מהמזון הנמצא בסביבתה. אבל כאשר נוצר מצב של שפע מיוחד, מתחילה תופעה מפתיעה אצל החגבים. הם מתקבצים בלהקות ענק, משנים את דפוסי ההתנהגות, ואפילו המראה שלהם הוא כבר לא הירקרק – חום הרגיל, אלא הופך להיות צהוב – שחור כשמבנה גופם גם משתנה. הם מפיסיקים לחיות בלילה ומתחילים לנוע כלהקה בשעות היום ולאכול במשך את כל התבואה עליה הם נוחתים עד שמכלים אותה לגמרי. ואם התיאור הזה נשמע מוכר – החגב כשהוא פועל בצורה כזאת והופך ללהקה נקרא ארבה, בדיוק כמו הזה שהכה במצרים. לחוקרים אגב, לקח הרבה מאוד זמן להבין שמדובר בעצם באותה החיה.

בפרשתנו מצווה משה לערוך שוב מנין של עם ישראל, אך למרות שכל שבט נספר בנפרד ואחר כך נמנו כולם

שאלת השבוע

כתוב בפרשה:

"וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת אֶהֱרֹן וּמִשֵּׁה ... וְאֵלֶּה שְׁמוֹת
בְּנֵי־אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר
וְאִיתָמָר"

למה מתחיל הכתוב בתולדות אהרן ומשה,
אך בפועל מביא רק את בני אהרן?

בין הפותרים נכונה יוגרל בעז"ה פרס.

תשובות יש לשלוח למייל 4663MR@GMAIL.COM

ובדיוק כמו החגבים שעליהם הרבה הגר"ח קנייבסקי
צצוק"ל ללמוד, ועליהם הוציא את הקונטרס "קרני
חגבים", כך היו נראים ציבור בני התורה בלווית שר
התורה (ולא רק) – בתמונות שצולמו מגבוה לא ראו
פרצופים, לא ראו הבדלים, ראו רק דבוקה אחת, כלל
אחד גדול שבא ללוות את הצדיק לבית החיים.

לציבור יש כח, להיות חלק מציבור זה כח. בידינו
לבחור לאיזה ציבור נשתייך, האם ניצמד לצדיקים,
נהיה אבר קטן בגוף שראשו הוא גדולי התורה, ונקבל
מברכתם כחלק מהכלל. או חלילה נדבוק בחברת
מרעים ושוב לא נוכל לבוא בטענות אם על הקבוצה
נגזרה גזירה ואנחנו ח"ו נחטוף את המכה, הרי את זה
כבר לימדה אותנו התורה שנזהר הקב"ה לצוות
להחריג את בני שבט לוי משאר העם כדי שלא יענשו
גם הם בחטאם.

מספר פעמים – למרות שלא היה שייך כלל להכניסם
למנין הכולל.

ממשיך הרב פינקל ואומר שאם כך הוא הדבר במידת
הפורענות ובגזירות קשות העומדות על הכלל, על אחת
כמה וכמה במידה טובה שהיא מרובה ממידת
הפורענות. אדם הכלול בכלל יכול לזכות ברוב טובה,
גם אם הוא בעצמו אינו זכאי לה. כי אם לציבור נגזר
משמים שיקבלו טובה וברכה, והאדם הוא חלק מאותו
הציבור – הוא יקבל את הברכה שנגזרה על הכלל.

אבל ההנהגה הזאת נראית תמוהה, וכי כך דרכו של
הקב"ה? האם צדיק יענש ללא עול בכפו רק בגלל
ששייך לציבור של חוטאים? וגם להיפך, אדם שעובר
עבירות יקבל טובה המגיעה לאדם המקיים מצות רק
כי הוא גר בעיר שרובה צדיקים?

אלא, לימדה אותנו התורה שציבור אינו קבוץ של
יחידים, ציבור זאת מציאות אחרת, ציבור זה דבר אחד
שלם. מהרגע שהתחברו היחידים לקבוצה אחת, הם
הפכו לדבר אחד גדול, הם חיים מציאות אחרת שבה
כל אחד הוא חלק מאותו שלם. וברגע שנגזרה גזירה
על השלם, כל החלקים שותפים לה, וכמו שלא נגיד
שהאצבע לא שייכת לברכה שתשרה על הבוהן, ולא
נאמר שהבטן לא קשורה לעונש של האוזן, כך לא יכול
היחיד לנתק את עצמו מהברכה או הקללה השורה על
הכלל אליו הוא שייך.

כי כמו אותם חגבים שכאשר משנים את טבעם
ונהפכים לארבה, כל המחשבה, התנועה והמראה
 שלהם מעיד – אנחנו משהו חדש. וכל ההתנהלות
 שלהם מראה שהם גוף אחד גדול, להקה שהיא שלם
 שמורכב ממאות או אלפי יחידים, ככה גם אנחנו,
 כאשר אנחנו שייכים לקבוצה – אנחנו חלק משלם.
 כאשר אנחנו מצטרפים לכלל, שוב אין אנו לבד, אלא
 שייכים לדבר גדול ועוצמתי יותר.

מגיעים מוכנים לשבועות!

מאמר מרכזי - על ערך התורה

+ **בונוס!** 3 מאמרים קצרים שיעזרו לך
לחזור לשגרה באותה רוממות גדולה.

50% הנחה למזמינים עד ראש חודש סיון! פרטים במייל

